

Verslag openbare vergadering commissie Watersysteem, Zuiveren en Waterketen 3 september 2025

Vergaderlocatie:

Roerzaal, (<https://youtube.com/live/JTWnmpYmkiM?feature=share>)

Aanwezig:

De dames P.T.G.J. Beeren-Adriaans, I. Erkens, J.M.C. Hesens-Slots, L.A.H. Jacobs tot 19.30 uur, F.P.J. Verheij-Péters, T. Kremers en M.J. Hilders en de heren J.M. Bax, G.J.C. Bongers, C.J.C. Driessen, A.A.M. Haagen, H.A.P.P. Lanckohr, J. Münten, M.M.G.M. Richter tot 20.10 uur en J.H.G. van der Staak.

- Mevrouw J.S.E. Van Wersch, voorzitter
- Mevrouw S. Kern, secretaris

Tevens aanwezig:

De heren A.A.A. Jansen, lid dagelijks bestuur

Afwezig:

H.P.J. Vermeulen, C.T.G. Wolfhagen, B.A.J. Hoedemakers, M.J.G.A. Voesten en N.A.J.M. Laeven

Verslaglegging:

Notuleerservice Nederland

nr.	onderwerp / beknopte weergave besprokene / overwegingen	Advies/besluit
1	ALGEMEEN	
1.1	Opening, vaststelling agenda en mededelingen Opening De <u>voorzitter</u> , mevrouw Van Wersch, opent de vergadering en heet alle aanwezigen van harte welkom. Ook worden welkom geheten de twee nieuwe directeurs mevrouw Hellebrand en de heer Hennissen. Mededelingen Bericht van verhindering is ontvangen van de heren Vermeulen en Wolfhagen. Vaststelling agenda Fractie <u>AWP voor water, klimaat en natuur</u> , mevrouw <u>Hilders</u> , wil agendapunt 2.1, KRW-impulsnota van de Kaderrichtlijn Water als een bespreekstuk doorgeleid hebben naar het algemeen bestuur.	De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

nr.	onderwerp / beknopte weergave besprokene / overwegingen	Advies/besluit
	De <u>voorzitter</u>, legt uit dat het stuk ter informatie is. Het is aan het dagelijks bestuur om het verzoek door te leiden. Het is aan de vergadering van het algemeen bestuur om hierop een algemeen akkoord te geven. Het is een commissievergadering van de commissie van advies. Er kan niet meer worden gedaan dan het verzoek doorleiden. Het algemeen bestuur zal daarover een besluit nemen. Fractie <u>AWP voor water, klimaat en natuur</u>, mevrouw <u>Hilders</u>, geeft alleen tijdig aan dat het een bespreekstuk wordt. De <u>voorzitter</u>, merkt op dat mevrouw Hilders lid is van de commissie en dan dient de heer Broekema plaats te nemen op de publieke tribune. Fractie <u>AWP voor water, klimaat en natuur</u>, mevrouw <u>Hilders</u>, vermeldt dat de heer Broekema in elk geval niets zal zeggen. De <u>voorzitter</u>, verzoekt de heer Broekema plaats te nemen op de publieke tribune. Fractie <u>LV50</u>, mevrouw <u>Beeren-Adriaans</u>, merkt op dat dit punt al eerder aan de orde is geweest. De heer Haagen heeft beaamd dat wanneer iemand geen lid is van de commissie, dan dient deze plaats te nemen op de publieke tribune. Waar de heer Broekema zit, is geen publieke tribune. De <u>voorzitter</u>, bevestigt dat dit het geval is en verzoekt de heer Broekema nogmaals om plaats te nemen op de publieke tribune. Als het woord niet wordt gevoerd, dan moet dat geen probleem zijn. Fractie <u>Waterbelang Limburg</u>, de heer <u>Bongers</u>, vraagt een schorsing van de vergadering aan, want dit kan zo niet. De <u>voorzitter</u>, schorst de vergadering, zodat de heer Bongers kan aangeven waarom de schorsing wordt aangevraagd. SCHORSING De <u>voorzitter</u>, heropent de vergadering met dank aan de heer	

nr.	onderwerp / beknopte weergave besprokene / overwegingen	Advies/besluit
	Broekema die plaats heeft genomen op de publieke tribune, wat de oorzaak en reden voor de schorsing was. De vergadering wordt voortgezet. Er wordt voorgesteld de agenda vast te stellen in ongewijzigde vorm, met de opmerking die mevrouw Hilders heeft gemaakt en waarop is geantwoord. De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld. 1.2 Spreekrecht toehoorders Er hebben zich geen insprekers gemeld. 1.3 Conceptverslag gezamenlijke openbare vergadering van de commissies Waterkeringen & Bestuur en Organisatie en Watersystemen, Zuiveren en Waterketen van 11 juni 202 Voorstel: vaststellen. De <u>voorzitter</u>, meldt dat op pagina 66 stond: “Er wordt een frame gesignaleerd op de tijd, die het algemeen bestuur volstrekt normaal is gaan vinden. Als oma de vergaderzaal binnen zou lopen, dan zou iedereen een enorme draai om de”. Dat is gewijzigd in “haar oma”. Fractie <u>AWP voor water, klimaat en natuur</u>, mevrouw <u>Hilders</u>, merkt op dat op pagina 14 van 93 staat dat uiterlijk op 1 oktober 2025 de beantwoording van de vraag zal plaatsvinden. Dat heeft de heer Jansen toegezegd. Het ging over de uitkomst van het overleg met de Provincie en de Duitse autoriteiten. Loopt dat op schema? Portefeuillehouder de heer <u>Jansen</u>, antwoordt hiermee bezig te zijn en voorlopig wordt uitgegaan van 1 oktober 2025. De <u>voorzitter</u>, concludeert dat het verslag kan worden vastgesteld met inachtneming van de genoemde aanpassing. 1.4 Lijst van openstaande vragen en acties uit commissie Watersysteem, Zuiveren en Waterketen	Het verslag is gewijzigd vastgesteld Actiepunten 96, 100 en 101 afvoeren van de lijst. Lijst overigens voor

nr.	onderwerp / beknopte weergave besprokene / overwegingen	Advies/besluit
	Voorstel: instemmen met het afvoeren van acties ... De lijst overigens voor kennisgeving aannemen. Portefeuillehouder de heer <u>Jansen</u>, vertelt dat de actiepunten 100 en 101 een antwoord hebben, maar dat is bij omissie niet in het stuk terechtgekomen. De antwoorden stonden in een verkeerde kolom. Deze worden alsnog in een bijgewerkte actielijst gedeeld. Fractie <u>AWP voor water, klimaat en natuur</u>, mevrouw <u>Hilders</u>, vraagt naar de stand van zaken met betrekking tot de motie van de 300 miljoen euro. Er zou een aantal zaken worden uitgezocht. Hoe staat het daarmee? Voor de begroting zou antwoord worden gegeven. De <u>voorzitter</u>, legt uit dat de motie nog in behandeling is en de beantwoording zou voor de begroting zijn. Dat wordt nog een keer extra geduid. Fractie <u>Waterbelang Limburg</u>, de heer <u>Bongers</u>, is blij met de toezegging van de heer Jansen, want de tekst is inderdaad weggevallen bij een aantal actiepunten, met name 102. Misschien kunnen in de update ook de richtdata van afhandeling worden vermeld, want deze ontbreken. De <u>voorzitter</u>, vindt het een terechte opmerking, want het komt bij meerdere actiepunten niet terug. Dat is al vaker aangegeven. Er wordt nogmaals een melding gemaakt dat in ieder geval de richtdata van afhandeling worden vermeld in het document dat wordt geagendeerd voor de commissie. Fractie <u>Waterbelang Limburg</u>, de heer <u>Lanckohr</u>, merkt op dat het niet verstandig is om actiepunt 96 af te voeren van de lijst, want de NVWA en het waterschap controleren niet op de erosieverordening. De vraag is wie dat doet. Zeker in het kader van wat er staat te gebeuren en dat veel grasland wordt omgezet in akkerland, met name in Zuid-Limburg. De <u>voorzitter</u>, zegt dat er inderdaad “afvoeren” bij staat. Hetzelfde geldt voor de punten 100 en 101. De heer Wolfhagen is afwezig en de vraag zal aan hem worden doorgegeven. Hierop	kennisgeving aangenomen.

nr.	onderwerp / beknopte weergave besprokene / overwegingen	Advies/besluit
	zal zo spoedig mogelijk worden teruggekomen. Er staat bij dat de gestuurde brief en reactie in bestuursflits 14 in week 18 is gedeeld. Fractie <u>Waterbelang Limburg</u>, de heer <u>Lanckohr</u>, heeft hiervan kennisgenomen. Daarin stond dat de NVWA zo goed als niet op de erosieverordening controleert. Daarom is de vraag wie hierop controleert. De <u>voorzitter</u>, heeft de vraag genoteerd en zegt toe dat een antwoord van de heer Wolfhagen wordt gekregen. Fractie <u>Partij voor de Dieren</u>, de heer <u>Haagen</u>, vertelt dat in bestuursflits 29 staat: "Beantwoording vragen commissie WZW over SNB. Dat gaat zowel over de SusPhos, als over de DAEB-overeenkomst." Is het daarmee afgedaan en kan het punt als afgedaan worden beschouwd of volgt er meer dan de mededeling die in de bestuursflits 29 van week 34 stond? Portefeuillehouder de heer <u>Jansen</u>, legt uit dat de informatie in de bestuursflits compleet is. De lijst klopt niet, want dat antwoord had hier ook moeten staan. Fractie <u>Partij voor de Dieren</u>, de heer <u>Haagen</u>, merkt op dat de actiepunten 100 en 101 als afgedaan kunnen worden beschouwd met de vermelding dat het in de bestuursflits staat. Portefeuillehouder de heer <u>Jansen</u>, antwoordt dat dat mogelijk is als het voor iedereen duidelijk is. De onduidelijkheid was dat het antwoord is gegeven, maar dat staat niet in de lijst. De <u>voorzitter</u>, stelt vast dat de actiepunten 100, 101 en 96 af worden gevoerd. Voor de heer Lanckohr wordt een nieuwe vraag gesteld.	
2	TER INFORMATIE	
2.1	KRW-Impuls Waterschap Limburg Portefeuillehouder de heer <u>Jansen</u>, vertelt dat op 2 juli 2025 het algemeen bestuur heeft besloten over een aantal zaken rondom	

nr.	onderwerp / beknopte weergave besprokene / overwegingen	Advies/besluit
	de KRW-impuls. Er is gekozen voor scenario's en er zijn middelen beschikbaar gesteld. Er is afgesproken om de onderbouwing van alle dossiers in de commissie te delen en dat is hetgeen voorligt. Er is veel detailinformatie. Er zit zelfs detailinformatie in die eigenlijk niet gegeven had moeten worden, want er worden namen van ambtenaren genoemd die met zaken bezig zijn en dat is niet gebruikelijk. Hier kan positief tegenaan worden gekeken dat volledige openheid van zaken wordt gegeven en dat hierover het gesprek kan worden gevoerd. De eerste 21 pagina's vormen de kern van het verhaal. De plannen van aanpak die daarna tot bladzijde 90 lopen, betreffen de toelichting per onderdeel hoe dat wordt gedaan. De presentatie van de heer Smits gaat over de hoofdlijnen. Vragen over de stukken zullen zoveel mogelijk worden beantwoord. Ook zijn er schriftelijk vragen gesteld. Er was een ruime planning om deze tijdig te ontvangen, maar dat is bij de meeste fracties niet gelukt. Het is begrijpelijk waarom dat het geval is. Echter binnen de organisatie was er ook sprake van vakantie en dat betekent dat het niet is gelukt om alle vragen te beantwoorden. Dit wordt alsnog gedaan voor zover deze niet mondeling kunnen worden beantwoord. De heer <u>Smits</u>, geeft een toelichting op de presentatie over de KRW-impuls van Waterschap Limburg. De KRW-impuls was een thema in de kadernota en dat wordt het ook in de begroting. Het was mogelijk kennis te nemen van de financiële gevolgen. De KRW gaat natuurlijk over de waterkwaliteit. Hierover kunnen twee verhalen worden verteld. Allereerst is er het succesverhaal van de verbetering van de waterkwaliteit. In de jaren vijftig, zestig en zeventig van de vorige eeuw was het bar en boos. Toen gingen alle lozingen van zowel bedrijven als huishoudens ongezuiverd naar het water. Als gevolg daarvan waren beken en zeker ook de rivieren in sommige gevallen totaal levenloos. Het was mogelijk dat in relatief korte tijd om te draaien. Er is regelgeving gekomen. Lozingen van bedrijven werden aan banden gelegd via vergunningverlening. Er zijn zuiveringschappen ingesteld die water gingen zuiveren en rwzi's bouwden. In relatief korte tijd is de waterkwaliteit sterk verbeterd. Als gevolg daarvan is er een spectaculair herstel van de biodiversiteit. In de lange meetreeks van de Geleenbeek en Vloedgraaf is vanaf halverwege de jaren tachtig een stijgende lijn zichtbaar. De terugkeer van bepaalde soorten is het	

nr.	onderwerp / beknopte weergave besprokene / overwegingen	Advies/besluit
	testament van de waterkwaliteitsverbetering. Tegelijkertijd verslechtert ook de waterkwaliteit, omdat tegenwoordig steeds meer verschillende stoffen in het water worden aangetroffen vanwege het simpele feit dat er tegenwoordig steeds meer stoffen beschikbaar zijn dan dat vroeger het geval was. Bijvoorbeeld er worden door de farmaceutische industrie continu nieuwe medicijnen ontwikkeld, maar ook vanuit de petrochemische industrie zijn er allerlei hulpstoffen die voor van alles worden gebruikt, zoals vlamvertragers, weekmakers en dergelijke. Dat zijn allemaal nieuwe stoffen die veel meer dan vroeger ook worden aangetroffen in oppervlaktewater. Alle stoffen samen hebben uiteraard een effect op de levensgemeenschap. Soms kan het zijn dat het water niet meer bruikbaar is voor drinkwaterwinning en dat de inname moet worden stopgezet. De Kaderrichtlijn Water is in 2000 vastgesteld en bedoeld om de verontreiniging van grond- en oppervlaktewater te beheersen en ook de ecologie te herstellen. In de aanloop naar 2010 heeft het waterschap bepaald wat de bijdrage is aan de KRW-doelen. Bij het waterschap is er sprake van twee soorten maatregelen waarvoor uitvoeringsprogramma's zijn opgezet. Het eerste is de maatregel op de rwzi's. Het gaat erom dat nutriënten in effluent wordt verminderd. Dit betekent minder meststoffen in het gezuiverde afvalwater. Op een aantal rwzi's zijn de maatregelen uitgevoerd. De tweede maatregel was het hermeanderen en het herstel van de beken en de vismigratie, wat ook bijdraagt aan de ecologische doelen. Momenteel staat de teller op 230 tot 240 km beken die zijn heringericht. Tot het einde van de planperiode zijn er dan nog 60 of 70 km te gaan. Ondanks alle inspanningen worden de KRW-doelen niet behaald. Dat blijkt klip en klaar uit de tussenevaluatie die het Rijk vorig jaar heeft uitgevoerd. Dit betekent dat er iets extra's nodig is om de KRW-doelen te halen. Daarom heeft het Rijk het landelijke KRW-impulsprogramma in het leven geroepen om alles op alles te zetten om richting eind 2027 zoveel als mogelijk de KRW-doelen te halen. Het bestuurlijk overleg is opgeschaald en heeft meer status gekregen. Hieraan nemen ministers deel van LNV en IenW, maar ook vertegenwoordigers van de Provincies, de Unie van Waterschappen en VNG. Daarnaast zitten in het overleg de voorzitters van RBO's. Elk stroomgebied heeft een voorzitter. Daarin wordt met de Provincies, waterschappen, maar ook stakeholders afgestemd over de KRW. Hier wordt uitgedacht	

nr.	onderwerp / beknopte weergave besprokene / overwegingen	Advies/besluit
	wat het betekent om nog zoveel mogelijk te voldoen aan de KRW richting 2027. Ook worden afspraken gemaakt wat van welke overheid wordt verwacht. Nog niet alles is duidelijk, maar wel voldoende voor Waterschap Limburg om een aantal stappen te zetten. In oktober 2024 is een vertaling gemaakt van het landelijke KRW-impulsprogramma naar Waterschap Limburg. Zo is gekomen tot een zestiental maatregelen die grotendeels zijn gebaseerd op het landelijke impulsprogramma, maar er is ook gekeken naar het essay van de Universiteit Utrecht wat in 2023 is verschenen en heeft onderzocht wat waterschappen moeten doen om te voldoen aan de KRW. De maatregelen sorteren zich uit over een drietal thema's. Namelijk op juridisch vlak, maar het gaat ook om maatregelen die betrekking hebben op het waterschap als kennisautoriteit en de uitvoeringsmaatregelen die de waterkwaliteit daadwerkelijk verbeteren. Eind 2024 is voor alle maatregelen een plan van aanpak uitgewerkt. In het plan van aanpak is beschreven wat het doel van de betreffende maatregel is, welke stappen moeten worden gezet, maar ook wie worden benodigd en wat het kost in termen van capaciteit en middelen om de maatregel uit te voeren. Verder is vermeld het zicht op de doorlooptijden. De financiële gevolgen zijn in januari 2025 ingebracht in het proces van de kadernota. Daarover is inmiddels een besluit genomen. Daarin komt de Kaderrichtlijn Water in drie regels terug. Het impulsprogramma is alles wat extra nodig is. Daarnaast zijn er de wijzigingen in de twee lopende uitvoeringsprogramma's voor watersystemen en waterketen. Niet alle zestien maatregelen worden een voor een behandeld. Het eerste onderwerp betreft de maatregelen op juridisch vlak, waarbij het gaat om dossiervorming en verantwoording. Het is de bedoeling een samenhangend KRW-dossier samen te stellen, zodat de handel en wandel van het waterschap rondom de KRW goed kan worden uitgelegd. Alle informatie is beschikbaar, maar dit dossier heeft een looptijd van twintig of vijfentwintig jaar. Het gaat niet alleen over het archief van het waterschap, maar ook van de voorgaande organisaties. Er zit veel kennis bij de mensen, waarvan sommigen met pensioen zijn gegaan. In deze stap worden de pensionado's teruggehaald en wordt daar informatie opgehaald, zodat er een index is van alle relevante informatie en waar deze kan worden gevonden, zodat het mogelijk is het verhaal goed uit te leggen. Het tweede thema is het uitleggen waarom bepaalde doelen niet worden gehaald.	

nr.	onderwerp / beknopte weergave besprokene / overwegingen	Advies/besluit
	Het is toegestaan om doelen niet te halen, maar dat moet worden uitgelegd. Er zijn legitieme redenen waarom een doel niet wordt gehaald. Bijvoorbeeld wanneer er sprake is van belasting uit het buitenland. Het is aan het waterschap om dat aan te tonen en dan kan van de uitzonderingsbepaling gebruik worden gemaakt. Hetzelfde geldt bijvoorbeeld voor historische belasting. Als dat eenmaal is verdwenen, dan zal dat langzaam uitfaseren en zijn er na-ijleffecten. Dat zijn ook legitieme uitzonderingen waarop een beroep kan worden gedaan. De Europese commissie spreekt de lidstaat Nederland toe. Dat komt uit een rapport dat begin 2025 is verschenen. De commissie heeft de huidige beheerplannen van het stroomgebied doorgelicht waarmee de KRW-doelen niet helemaal worden gehaald en daarop wordt gereageerd. Er wordt aangegeven dat Nederland terughoudend moet zijn in het toepassen van uitzonderingsbepalingen. Met andere woorden dat dit niet moet worden gebruikt als geitenpaadje. Verder is het waterschap een kennisautoriteit. Dat gaat over zaken, zoals monitoring en onderzoek. De conclusie is dat er meer moet worden gemeten aan de grens. Er moeten meer KW-stoffen worden gemeten en worden nagegaan waar deze vandaan komen. Verder moet er meer worden gemeten bij lozingen van rwzi's en andere lozingen, maar ook in het landelijk gebied. Het huidige meetnet is geschikt om globaal de toestand van de wateren te kennen en daarover te rapporteren, maar eigenlijk moet de stap worden gezet naar het nemen van maatregelen. Dat is alleen mogelijk als wordt beschikt over meer gedetailleerde gegevens. Dat vergt een extra inspanning op dat vlak en de vraag was hoe de verhouding is tot andere waterschappen. Dat is opgevraagd binnen het stroomgebied van de Maas. Toen bleek dat een uitbreiding van de meetinspanning is te legitimeren. Verder is er het thema digitale transformatie waterkwaliteit. Dat is datagedreven werken. Momenteel is dat een relatief zwakke schakel in het proces voor waterkwaliteit. Er zijn te weinig mensen beschikbaar voor het interpreteren van de waterkwaliteitsgegevens en het duiden daarvan. Ook wordt het niet helemaal op een handige manier gedaan, omdat het mogelijk is veel stappen in de data-analyse te automatiseren. Als dat wordt gedaan, dan is het mogelijk om dashboards te tonen van de toestand van de waterkwaliteit. Het is de wens om te gaan naar het volwaardig aanhaken van waterkwaliteit bij het watermanagementcentrum. Voor	

nr.	onderwerp / beknopte weergave besprokene / overwegingen	Advies/besluit
	waterkwantiteit bestaat dat al. Dit is noodzakelijk om de werkzaamheden uit te voeren. De medewerkers die met de buurlanden praten, moeten jaarlijks een geactualiseerd overzicht hebben van de meetgegevens over de toestand en wat de probleemstoffen zijn. Een vergunningverlener moet toetsen of een lozing acceptabel is en inzicht hebben in de achtergrondbelasting in een waterlichaam. Hetzelfde geldt voor toezicht en handhaving. Als namelijk in een stroomgebied bepaalde stoffen naar voren komen, dan moet een signaal worden gegeven, zodat de handhaver kan bepalen dat bepaalde stoffen, die bijvoorbeeld vooral in de bietenteelt worden gebruikt een probleem zijn, zodat met de ondernemers die bieten telen kan worden overlegd wat in de data wordt gezien en hoe de bedrijfsvoering wordt gedaan. De twee lopende uitvoeringsprogramma's betreffen rwzi's en het watersysteem. Het is niet mogelijk alle voorgenomen maatregelen tijdig uit te voeren. De resterende maatregelen worden zodanig geherprioriteerd dat eind 2027 zoveel als mogelijk projecten volledig zijn afgerond. Bij de rwzi's betekent dit dat alle maatregelen kunnen worden uitgevoerd, met uitzondering van rwzi Hoensbroek, want daar is namelijk sprake van een complexe situatie en dan zou een KRW-maatregel een desinvestering kunnen zijn. Ook het watersysteem wordt tegen het licht gehouden om na te gaan wat haalbaar is eind 2027, maar ook wat maakbaar is gegeven de beschikbare capaciteit. Hiervoor wordt een voorstel uitgewerkt wat voor de volgende commissievergadering wordt geagendeerd. Over de lozingsvergunningen is de Europese commissie duidelijk. Nederland moet voor het einde van de planperiode alle toestemmingen onderzoeken en in lijn brengen met de KRW. Voor Waterschap Limburg gaat het over vergunningen voor directe lozingen. Deze moeten KRW-proof worden gemaakt en hiervoor wordt 2 fte gevraagd. Daarnaast moet worden geadviseerd over indirecte lozingen. Hierbij gaat het om lozingen van bedrijven op het rioolstelsel. Hiervoor zijn de gemeenten en Provincies bevoegd en die hebben het uitbesteed aan de omgevingsdiensten. Het is niet bekend wanneer hiermee wordt begonnen en welk tempo wordt gehanteerd. De benodigde capaciteit is nog niet in te schatten. Het laatste punt gaat over de eigen lozingen van de rwzi's. Daar moet niet alleen de toestemming worden aangepast, maar uiteindelijk moeten ook maatregelen worden genomen als er nieuwe inzichten zijn	

nr.	onderwerp / beknopte weergave besprokene / overwegingen	Advies/besluit
	dat iets extra's nodig is op de rwzi's. Dan is het noodzakelijk realistisch te zijn. Het lopend uitvoeringsprogramma wordt afgerond. De nieuwe inzichten zijn voor uitvoering op de wat langere termijn. Bij de andere helft van toezicht en handhaving wordt voorgesteld om VTH te intensiveren, want daar is nog wat te halen. Momenteel wordt vooral repressief gehandhaafd. Als er problemen zijn, dan wordt daarop gereageerd. Het is wenselijk meer naar het coachend handhaven te gaan. Dat wordt gedaan door regelmatig met bedrijven en ondernemers in gesprek te gaan. Hiervoor wordt ook 2 fte gevraagd, waarvan er een wordt ingezet op glastuinbouwbedrijven. Dat is in Limburg een grote sector. Er wordt voorgesteld om risicogerichte handhaving toe te passen. Bedrijven met een hoog risico worden vaker bezocht en met een laag risico minder, maar een keer in de vijf jaar worden deze allemaal bezocht. Hetzelfde geldt voor open teelt en veeteelt, ook in fte. Dat zijn meer bedrijven, maar het gaat vooral om de bedrijven die percelen en activiteiten hebben in de buurt van de kwetsbare wateren. Met de fte kan het toezicht op de teeltvrije zones ruimer worden opgepakt met nieuwe technieken, zoals het gebruik van drones. Ook kunnen bedrijven worden bezocht. Het is een belangrijk punt bij het coachend handhaven dat regelmatig met ondernemers wordt gesproken. Als er dingen fout gaan, dan volgt een proces-verbaal. Er kan echter ook veel met elkaar worden geregeld, omdat de ondernemers zich over het algemeen graag aan de regels willen houden. Uiteraard wordt dan naar alle aspecten gekeken, dus niet alleen de waterkwaliteit, maar ook zaken zoals beregening en drainage. De samenwerking met de buurlanden is een specifiek aandachtspunt vanuit het essay van Marleen van Rijswijk. Zij zegt dat de waterschappen in gesprek moeten blijven en samenwerken met de buurlanden, want dat is wat de Kaderrichtlijn Water eigenlijk vraagt, namelijk de grensoverschrijdende stroomgebiedsbenadering. Dat wordt gedaan in een proces dat Joint Fact Finding wordt genoemd, het samen feiten verzamelen. Dit wordt benodigd voor het juridische spoor, want er moet kunnen worden aangetoond wat uit het buitenland komt, zodat het waterschap daarop niet wordt afgerekend. Echter belangrijker is het streven naar een duurzame en goede samenwerkingsrelatie met de partners over de grens. Dit is de eerste stap daarin die wellicht in de toekomst kan uitgroeien naar het samen oppakken van maatregelen. Dan	

nr.	onderwerp / beknopte weergave besprokene / overwegingen	Advies/besluit
	wordt van Joint Fact Finding gegaan naar Joint Venture. Met Wallonië moet nog worden geprobeerd tot een afspraak te komen. Met Vlaanderen zijn er gesprekken en lijkt het erop dat tot een afspraak kan worden gekomen. In Duitsland is het hele proces inhoudelijk doorlopen met de partners. Alle informatie is verzameld. Onlangs is een mooie mijlpaal bereikt. De informatie wordt aangeboden aan de grensoverschrijdende overleggen, om de stukken ook status te geven. Verder is er de waterschapsverordening waarin regels staan voor de waterkwaliteit. Het is mogelijk de regels aan te scherpen om de KRW-doelen dichterbij te brengen. Dat is echter gemakkelijker gezegd dan gedaan. Als overheid kunnen regels worden gesteld, maar dat mag niet zomaar worden gedaan. Ten eerste moet er een goede onderbouwing zijn. Dat is een redelijke voorwaarde en daaraan kan worden voldaan. Er is echter een ander punt. Het waterschap is niet de enige overheid die regels kan stellen. Het Rijk, de provincies en gemeenten kunnen dat ook, want die hebben de omgevingsplannen. Als er een waterkwaliteitsprobleem is in een water, dan moeten twee vragen worden beantwoord. De eerste vraag is of het een probleem is wat via extra regelgeving goed kan worden opgelost, want dat is niet altijd het geval. Als dat het geval is, dan is de tweede vraag welke overheid de extra regels gaat stellen. Dat is nog onderwerp van discussie. Het stellen van regels kan potentieel ook heel kostbaar zijn. Als ondernemers worden geraakt in de bedrijfsvoering dan kan het zijn dat hiervoor nadeelcompensatie moet worden betaald. Er wordt gewerkt aan een nieuw Nitraatactieprogramma. Dat is de landelijke regelgeving. Daarmee worden voor meststoffen de KRW-doelen niet bereikt. Toch zegt het Rijk impliciet dat dit met de rijksregelgeving wordt opgelost. Dat wat over zal blijven, is het probleem van de regio. Vervolgens vindt de provincie Limburg dat het een probleem is op veel grotere schaal dan alleen de provincie. Het is namelijk bovenregionaal en dan moet het Rijk het oplossen. Als de Provincie het al moet doen, dan moeten daarover financiële afspraken worden gemaakt. Het waterschap heeft aan de Provincie voorgesteld om op dit punt in beweging te blijven en er is afgesproken dat een pilot wordt georganiseerd waarbij in een stroomgebied wordt geoefend met hoe dit zou kunnen werken. Daarnaast wordt voorgesteld om een aantal voorbereidende onderzoeken te doen, zodat enigszins bekend is waarover het gaat als het daadwerkelijk	

nr.	onderwerp / beknopte weergave besprokene / overwegingen	Advies/besluit
	zover zou komen. De Europese commissie heeft het ook over de meststoffen. Op dat punt heeft Nederland inmiddels enigszins het krediet verbruikt en vindt de Europese commissie dat Nederland drastisch gehalten nutriënten moet reduceren. Als vrijwillige maatregelen niet helpen, dan moeten verplichtende maatregelen worden overwogen. Een gedeelte van de te zetten stappen is duidelijk, maar een gedeelte nog niet. Dat is nog het punt van nadere uitwerking voor wellicht de komende jaren. Het onderwerp zal ongetwijfeld nog op de agenda terugkomen. Fractie <u>LV50</u>, mevrouw <u>Jacobs</u>, geeft de complimenten voor het duidelijke rapport. Het is lijk, uitgebreid en gedegen. Nederland staat aan het einde in de lijn van enkele wateren uit de buurlanden. De rivieren zijn interregionaal en vervuild water zal ook bijdragen aan de uitkomsten. Dat maakt het een grote uitdaging om aan de KRW te voldoen binnen de gestelde tijd. Dit zorgt voor een noodzakelijke grensoverschrijdende samenwerking en aanpak. Hierdoor is meten en monitoren aan en over de grens heel belangrijk. Joint Fact Finding is essentieel, maar ook het gezamenlijk aanpakken van de bevindingen. De vergunningverlening sluit volledig aan bij aanpak bij de bron. Wat is de invloed op de vergunningen die worden afgegeven door het Rijk en wat is meestal de looptijd? Met de 2 fte die noodzakelijk zijn bij de vergunningen kan worden ingestemd. Portefeuillehouder de heer <u>Jansen</u>, gaat in op de opmerking over Joint Fact Finding. Mevrouw Jacobs zegt meten aan en over de grens. Dat kan in het binnen- of buitenland zijn. Om goed te kunnen analyseren, moet worden gemeten aan de grens wat er binnenkomt. Ook in de Maas moet worden gemeten wat er uitgaat. Als de waterkwaliteit in de tussentijd is verbeterd dan is dat de bijdrage van het waterschap. Als het slechter is, dan is het ook de bijdrage van het waterschap, maar dan moet er iets worden gedaan. De analyse van veertien grensoverschrijdende wateren met Duitsland is afgerond en omarmd door de Duitse autoriteiten. Dit betekent dat de volgende stap kan worden gezet, namelijk samenwerken aan het oplossen van een aantal knelpunten. Een paar jaar geleden kon niet worden vermoed dat dit zou lukken. Het was weliswaar een wens en er is trots op degenen die dat hebben bereikt. De informatie wordt ook gedeeld met de grenswatercommissies. De verwachting is dat het een olievlekwerking zal hebben richting Gelderland,	

nr.	onderwerp / beknopte weergave besprokene / overwegingen	Advies/besluit
	Overijssel en Groningen. Zij waren nog niet zover, maar zij vinden het een fantastisch verhaal. Ook is het een resultaat waarmee Waterschap Limburg iets kan doen. Uiteindelijk is het een brede samenwerking geworden van het ministerie tot het Duitse ministerie en alles wat daartussen zit. Het waterschap mag daar trots op zijn. Het Rijk geeft geen lozingsvergunningen af. Dat wordt gedaan door Rijkswaterstaat. Voor specifieke categorieën, zoals de categorie Bedrijven is de Provincie de vergunningverlener. Als het gaat om lozingen op het systeem van het waterschap, dan is Waterschap Limburg vergunningverlener of de gemeenten. Het merendeel zit bij de gemeenten en dat is zorgwekkend. Er is een landelijk proces om na te gaan hoe dat kan worden verbeterd. Met de gemeenten wordt overlegd om dat probleem onder de aandacht van de bestuurders van de gemeenten te brengen, want vaak zijn lozingsvergunningen voor onbepaalde tijd verleend. Bij een ondernemer waar het bedrijfsproces verandert, zal niet de eerste gedachte zijn om de lozingsvergunning aan te laten passen, maar dat is geen kwade wil. De gemeenten worden benodigd, want er is eerder aan de orde geweest dat bij een aantal zuiveringen er problemen zijn met lozers die niet worden gekend. Daarmee heeft dit alles te maken. Het actualiseren van de lozingsvergunningen bij de gemeenten zal het waterschap helpen met het zicht op stoffen die bij de zuivering worden gekregen waardoor er misschien onwenselijke dingen gebeuren of die het proces negatief beïnvloeden. Fractie <u>Partij voor de Dieren</u>, de heer <u>Haagen</u>, zal in ieder geval een vraag stellen over de actualisatie van de lozingsvergunning. Recent was er het thema Circle. Er wordt duidelijk vermeld: "Aan de hand van een projectmatige aanpak zijn uiterlijk eind 2027 alle lozingsvergunningen van het waterschap geactualiseerd en voldoen deze aan de KRW-eisen". Gaat het waterschap zich houden aan de nieuwe lozingsvergunning in het MGA-traject met Circle? Middels een KRW-quickscan is uitgezocht dat dit zou betekenen dat door Circle geen kwik meer mag worden geloosd, want kwik staat op een lijst met stoffen waarvoor de Grensmaas niet voldoet. Het mag niet achteruitgaan, dus mag er niets meer worden geloosd. Hetzelfde geldt voor een aantal andere Z1-stoffen, die ook worden geloosd door Circle, zoals fluoranteen, chryseen, benzopyreen, benzoantracene en benzofluoranteen. De lozing	

nr.	onderwerp / beknopte weergave besprokene / overwegingen	Advies/besluit
	van een flink aantal stoffen moet absoluut worden verboden, als het de wens is te voldoen aan de KRW-eisen. Dat staat in het stuk. Gaat Waterschap Limburg zich daaraan houden met de nieuwe lozingsvergunning van Circle? Wordt dat geëist in het MGA-traject? Op pagina 17, bij punt 6.5 staat maatregel 13, intensiveren van toezicht en handhaving. Hoe wordt de intensivering van het toezicht en handhaving aangepakt? Komen hiervoor meer fte of meer toezichthouders? Wordt de frequentie van meten geïntensiveerd? Wat wordt bedoeld met het coachend toezicht? Wordt aan de glastuinbouwbedrijven gevraagd of zij de ongewenste stoffen die zij vaak in het oppervlaktewater of riool lozen, zelf gaan zuiveren of wordt op een andere manier daaraan paal en perk gesteld? Wordt er invloed uitgeoefend op het grondgebruik in verband met het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen? Daarbij wordt met name gedacht aan de lelieteelt, waarbij een ontzettende hoeveelheid gewasbeschermingsmiddelen wordt gebruikt waarvan inmiddels is aangetoond dat deze zeker voor jonge kinderen en zwangere vrouwen een risico voor de gezondheid vormen. Kan het waterschap, al of niet in samenwerking met de Provincie hieraan paal en perk stellen? Op pagina 67, bij de uitwerking van de vergunningen staat onder afbakening: “Daarnaast valt de lozingsvergunning van Circle buiten de scope, aangezien deze continu wordt geactualiseerd”. Continue geactualiseerd, betekent dit een keer per zeven jaar? Hopelijk valt daarmee niet de lozingsvergunning van Circle buiten de scope van de KRW-eisen. Fractie <u>Waterbelang Limburg</u>, de heer <u>Bongers</u>, is blij met de rapportage. De presentatie verduidelijkt nog veel meer. Er wordt een overzicht gekregen of de uitvoering tijdig gebeurt, over aanvullende inzet die wordt gepleegd en de juridische onderbouwing en verantwoording die in 2027 moet worden overlegd. Daarmee heeft Waterschap Limburg een goede weg ingeslagen. Zaken die als eerste op moeten worden gepakt, worden daadwerkelijk opgepakt, zoals monitoring en onderzoek. Hierdoor moet uiteindelijk worden gekomen tot effectieve maatregelen om de KRW-opgave te realiseren. In de kadernota is een aantal keuzes voorgelegd. Bij maatregel 9 is een andere keuze gemaakt, dan in de KRW-impulsnota staat. Dat is niet in het stuk verwerkt. Er is een aantal vragen schriftelijk ingediend. De vraag is of deze moeten worden	

nr.	onderwerp / beknopte weergave besprokene / overwegingen	Advies/besluit
	herhaald. Portefeuillehouder de heer <u>Jansen</u>, antwoordt dat voor zover mogelijk wordt geprobeerd deze te behandelen. Fractie <u>WaterNATUURLijk</u>, mevrouw <u>Kremers</u>, vindt het een goed stuk en prettig leesbaar. Het gaf aan veel punten inhoud. De presentatie beantwoorde ook veel vragen. De beredenering van de risicoparagraaf ontbreekt in de Kaderrichtlijn Water. Het waterschap wordt namelijk door Europa verantwoordelijk gehouden voor de eventuele ingebrekestelling wanneer de doelen niet worden behaald. Het laat zien dat maatregelen zijn genomen, maar deze niet zijn bereikt door gebrek aan daadkracht op het gebied van bijvoorbeeld normeren. In de presentatie kwam naar voren dat een bestuurlijke opschaling heeft plaatsgevonden. Ook zijn er afspraken gemaakt. Zitten er ook strengere normeringen voor de stoffen bij? In de presentatie kwam naar voren dat steeds meer soorten stoffen worden gevonden. In paragraaf 12.1 staat onder andere dat de overheden een belangrijke rol spelen. Dit mag explicieter worden verwoord. De presentatie gaf het weer, maar het is niet duidelijk terug te lezen. De resultaten van de Kaderrichtlijn Water zijn afhankelijk van de samenwerking. In het stuk staat op pagina 8: "De Provincie is voornemens gemeenten te ondersteunen bij hun opgave voor overstorten. Voor het waterschap is dit eveneens een belangrijk thema in de samenwerking met gemeenten". Hoe zit het met de gemeenten die dit niet bespoedigen en mogelijk geen haast hebben met het herzien van de vergunningen? Fractie <u>BBB+</u>, mevrouw <u>Hesen-Slots</u>, heeft complimenten voor het initiatief en de duidelijke weergave van het document. Het is positief dat Waterschap Limburg hiermee tijdig en actief aan de slag is gegaan, want het is al snel 2027. Er is ook dank voor de presentatie. Er wordt beschreven hoe Waterschap Limburg met de Unie van Waterschappen en de provincie Limburg een rol pakt. Er wordt duidelijk uitgelegd hoe het proces verloopt, hoe met externe partijen wordt omgegaan en hoe alles wordt gedocumenteerd. De transparantie wordt gewaardeerd. Dit alles is bedoeld om tijdig de doelen te behalen. Het is echter bijzonder om te lezen dat de fusie zodanig is georganiseerd dat veel relevante kennis is kwijtgeraakt. Dit geeft enige zorgen.	

nr.	onderwerp / beknopte weergave besprokene / overwegingen	Advies/besluit
	Hoe wordt de kennis zo snel mogelijk weer opgebouwd? Door eerst in te zetten op vrijwillige projecten? Wat is er geleerd van de vrijwillige nitraat appgroepen met digitale metingen? Er zijn al 748 percelen die aan de metingen hebben deelgenomen. Dit gaat richting de 1.000 volgens LLTB. Zoals in het rapport wordt aangegeven, kan inderdaad niet alles ineens worden gedaan. Dat geldt ook voor de metingen. Toch zijn er diverse vragen. Wat wordt op pagina 5 bedoeld met: “Waarbij de menselijke behoefte in balans wordt gebracht”? Wat wordt op pagina 8 bedoeld met “hiermee het zoetwater covenant”? Is dat zo of niet? De besluitvorming over de POVI is uitgesteld tot juni 2026. Wat betekent dit voor Waterschap Limburg? Aan welke dwingende maatregelen wordt gedacht bij de teeltvrije zones op pagina 9? BBB+ houdt zich aan het bestuursakkoord en volgt de landelijke lijnen. Hoe steekt het juridisch in elkaar? Hoe is de EU-norm vertaald in Nederland? Zijn de normen strenger dan in andere Europese landen? Wat zijn de normen van de EU voor Nederland, België en Duitsland? Hierover is in de presentatie uitleg gegeven. Zeker omdat vanuit deze landen veel water wordt ontvangen. Het voorstel is om het juridische gedeelte wat betreft de onderbouwing van eventuele aansprakelijkheid over het niet halen van de KRW-doelen 2027 volledig neer te leggen bij de Unie van Waterschappen. Het betreft pagina 10. Er wordt gesteld dat de Provincie meer aan zet moet komen. Kan worden aangegeven welke rol de Provincie heeft voor het KRW-impulsprogramma? Dat staat op pagina 11. Een punt in het toepassen van uitzonderingsbepalingen is de historische belasting. Dit geldt voor de industrie en landbouw. In de rapportages zou een reëel doel moeten worden gesteld, rekening houdend met het lozen van diverse stoffen. Het mag niet zo zijn dat de huidige landbouwpraktijk wordt afgerekend op de landbouwpraktijk van veertig jaar geleden. Hier ontbreekt het kwelwater. Vallen kwelbeken ook onder het afwenteldossier? Ook ontbreekt de lozing van het stedelijk afspoolwater van de verharde oppervlakte bij buien. Ruim 20% van de oppervlakte van Limburg is verhard door wegen, industrieterreinen en andere oppervlakten. Het regenwater dat hier valt, vermengt zich met vuiligheid. Er zijn drie stromen waterkwaliteiten in het landelijk gebied namelijk de lozingen van de rwzi's, de lozingen van riooloverstorten en de agrarische lozingen. Het vervuilde water stroomt in beken. De vuiligheid wordt ook gemeten in de monsters die worden genomen.	

nr.	onderwerp / beknopte weergave besprokene / overwegingen	Advies/besluit
	Welke van de genoemde drie categorieën wordt de vuiligheid die in beken stroomt aangerekend of wordt hierop gecorrigeerd? Bij de stoffen in tabel 5.2 op pagina 13 staat imidacloprid. Landbouwkundig is deze stof al geruime tijd verboden. Een ander punt hierin is de historische belasting. In de rapportages zou een reëel doel moeten worden gesteld, rekening houdend met het uitlogen. Nalevering is mogelijk. Er zijn stoffen die niet altijd in lichtarme omstandigheden worden afgebroken. Hoe worden dergelijke stoffen gelinkt aan een bron? De reguliere verse teelten kennen een strenge residucontrole. Het is niet bekend of het een illegale inzet is. Hoe gaat het waterschap daarmee om? De Joint Fact Finding met de buurlanden wordt ondersteund. Het is goed dat het zo is samengevat en dat het waterschap met de nota zo transparant is. De financiën en uren staan in een schema. Zijn de financiën in 2025 meegenomen? Worden deze ook in de begroting 2026 meegenomen? Kunnen subsidies worden ontvangen van andere overheden? Er wordt aangenomen dat bij goedkeuring van het dossier de consequenties worden opgenomen in de conceptbegroting. Is de dekking van de uitbreiding van de 6 fte opgenomen binnen de verschillende scenario's van de kadernota? Is bekend waarom de rwzi in Roermond niet optimaal functioneert? Worden bedrijven gesommeerd om te stoppen met lozen van effluent? Hoe realistisch is het dat de omgevingsdiensten de handhaving gaan accepteren? Hoe moet dat worden gezien in relatie met de NVWA, zie pagina 17. Hoe worden het participatieproces, de inspraak en gedegen juridische voorbereiding georganiseerd? De <u>voorzitter</u>, merkt op dat vragen zijn ingediend door de fracties Waterbelang Limburg, BBB+ en Water NATUURLijk. Het is de bedoeling deze vooraf schriftelijk beantwoord te krijgen. Er is echter begrepen dat de termijn te kort was nadat de vragen werden ingediend. Er moeten afspraken worden gemaakt om te proberen de lange vragenlijsten op voorhand beantwoord te krijgen. Fractie <u>BBB+</u>, mevrouw <u>Hesen-Slots</u>, vindt het prima als de vragen technisch worden beantwoord. Fractie <u>AWP voor water, klimaat en natuur</u>, mevrouw <u>Hilders</u>, vindt het noodzakelijk een fundamentele koerswijziging door de	

nr.	onderwerp / beknopte weergave besprokene / overwegingen	Advies/besluit
	Kaderrichtlijn Water te halen. Het beleid tot nu toe gaat de KRW-doelen niet naderbij brengen. Ook de impulsnota zal niet helpen. Er ontbreken preventie, gezondheid, specifieke lozingen en acties. De discussie over de best beschikbare technieken ontbreekt ook, maar dat is zeer belangrijk. Dat is een kernvereiste voor vergunningen en lozingen. Zie bijvoorbeeld voorwaarde 26 in de Chemelot-vergunning. Deze moet worden ingevuld. Er staat dat best beschikbare technieken worden gelijkgetrokken met de RSA. Dat zijn minimale eisen van de EU, maar dat is niet de bedoeling. De best beschikbare technieken zijn niet de minimale eisen. Dat mankeert in het verhaal. Wat ook ontbreekt is de aandacht voor cumulatieve effecten en de Hazard-index. Dat zijn ook cumulatieve effecten, maar het is ook het toepassen van methodes die worden gebruikt bij water en lucht bijvoorbeeld. Het RIVM heeft daarover verstandige opmerkingen gemaakt. De monitoring moet ook worden verbeterd, want de beoordeling wordt per stof gedaan. Er is geen aandacht voor de gecombineerde effecten. Er is onvoldoende aandacht voor gezondheid en welke gezondheidsschade ontstaat door de lozingen, zoals bijvoorbeeld kankerverwekkend, hormoon verstorend et cetera. Hierover zijn vragen gesteld en er is verzocht om cijfers op te vragen. Dat is niet gedaan en dat is een gebrek aan onderbouwing. De grote vervuilers moeten worden genoemd, zoals Chemelot. Deze worden niet vermeld. Het voorzorgbeginsel wordt niet genoemd. Dat is relevant, evenals het feit dat er geen achteruitgang mag plaatsvinden. Er wordt gesproken over afwenteling en dan gaat het vooral over het buitenland. Er wordt echter vergeten dat er ook lokale lozingen zijn. Chemelot is bijvoorbeeld ook een lokale lozer. Deze worden genegeerd, maar horen er wel bij. Er is een zienswijze ingediend tegen CFS over PFAS. De inzichten die daar worden gedeeld kunnen ook bij de vergunning voor Chemelot worden gebruikt, maar deze worden niet vermeld. Er moeten meer acties komen. Het gaat hierbij niet om enigszins inzicht verwerven of overleggen met de burens enzovoorts. Er moeten daadwerkelijke acties komen die helpen. Er kan inzicht worden verworven in van alles en nog wat, maar de richtlijn is er sinds 2005. Het zuiveren aan de bron ontbreekt. Eerder ingestuurde vragen zijn nog steeds niet beantwoord. Er zijn geluiden dat Chemelot helemaal niet serieus bezig is met de best beschikbare technieken. Het programma Oase gaat niet over best	

nr.	onderwerp / beknopte weergave besprokene / overwegingen	Advies/besluit
	beschikbare technieken, maar over traditionele technieken. Zij hebben het over procesoptimalisatie en compliance, maar SRA is de ondergrens en niet PBT. Het moet elke vijf jaar worden herbeoordeeld en dat is ook niet altijd aan de orde. Er zijn verdere vragen ingestuurd. Chemelot heeft een koepelvergunning en dat stelt de normopvulling in staat. Dat is niet de bedoeling. Als er bedrijven zijn die het goed doen, dan moet dat niet verwerkt kunnen worden door andere bedrijven meer te laten uitstoten. Daaraan moet iets gebeuren. Er is een tip voor het opsporen van vervuilers, want Delfland heeft een soort forensisch onderzoek gedaan waardoor precies bekend is welke glastuinder wat heeft gedaan. Dat wordt elke keer onderzocht. Er wordt steeds dichterbij gekomen. Recent was het mogelijk een bedrijf te beboeten. Deze moet een flinke boete betalen om het weer schoon te krijgen. Vanwege al deze zaken is het de wens het als besprekstuk te agenderen voor het algemeen bestuur. Portefeuillehouder de heer <u>Jansen</u>, zal aangeven op welke vragen schriftelijk wordt teruggekomen. Sommige antwoorden kunnen direct worden gereproduceerd, maar andere moeten worden uitgezocht. De heer Haagen had het over kwik lozen in het MGA-traject. De vergunning van Chemelot voldoet straks aan de Kaderrichtlijn Water. Daarmee zou ook een aantal stoffen niet meer geloosd kunnen worden, omdat die een nul-lozing moeten hebben. De vragen zijn bij mevrouw Van Wersch neergelegd, want zij is met het MGA-traject bezig. Voor de verdere vragen over vergunningen is het noodzakelijk de heer Achten te raadplegen. Ook de glastuinbouw werd genoemd. Niet alleen met Joint Fact Finding, maar ook met glastuinbouw is het waterschap een voorbeeldregio. Een aantal medewerkers heeft goede contacten met veel glastuinbouwers en acteren niet door met de vinger te wijzen, maar door samen te kijken naar verbetermogelijkheden in de kas. Dat wordt onder andere gedaan met drones, maar ook met een droneboot waarbij van alles buiten kan worden gemeten. Ook zijn er warmtebeeldcamera's, want vaak geven die een indicatie dat er ergens een lekkage is. Dat werkt zeer goed. Het is noodzakelijk het op die manier te blijven doen. Echter er is te weinig tijd om actieve connectie met alle bedrijven te leggen. Daarnaast zijn in Noord-Limburg veel potplantenbedrijven gevestigd. Dat is qua belasting voor het milieu ook een groep waaraan veel aandacht	

nr.	onderwerp / beknopte weergave besprokene / overwegingen	Advies/besluit
	aan moet worden geschonken. Daarom wordt dat geïntensiveerd. In algemene zin worden door meerdere mensen zaken gevraagd om te gaan doen, waarover het waterschap niet gaat. Het gaat hierbij bijvoorbeeld over de beoordeling van gewasbeschermingsmiddelen of het beoordelen van gewasbeschermingsmiddelen die misschien in een cocktail invloed op elkaar hebben. Daarmee kan niets worden gedaan. In de commissies van de Unie wordt gesproken met bijvoorbeeld de commissie Toelating Gewasbeschermingsmiddelen en het ministerie over hoe daarmee moet worden omgegaan. Dat zijn de partijen die op dat gebied wetgeving, richtlijnen en dergelijke geven. Het waterschap kan alleen maar met metingen constateren dat bepaalde stoffen worden aangetroffen die te maken hebben met een specifiek gewasbeschermingsmiddel. Mevrouw Hesens-Slots noemt imidacloprid als verboden stof die nog steeds wordt gemeten, maar dat is bekend. Er kan alleen worden geconstateerd dat de stof aanwezig is, maar daarop mag niet worden gehandhaafd. Als aan het einde van de sloot duidelijk een bietenmiddel wordt aangetroffen en er is maar een perceel bieten, dan zal met de eigenaar het gesprek worden aangegaan over wat er is misgegaan. Dan kan duidelijk de relatie worden gelegd. Over maatregel 13 is enig inzicht gegeven, maar dat zit ook in de bufferstroken en de spuitvrije zones, want dat is in het belang van het waterschap. De heer Bongers heeft gevraagd naar de totale opgave beekherstel. Het gaat om ongeveer 310 km. Het provinciale aanvalsplan waterkwaliteit ziet niet toe op vergunningen. De Provincie heeft geld beschikbaar gesteld en ziet niet toe op de lozingsvergunningen van de gemeenten. Dat zit met name in de riooloverstorten waarvoor gedeputeerde Theuns geld beschikbaar heeft gesteld om de gemeenten te ondersteunen. De ondersteuning betekent dat eventueel een projectleider kan worden ingehuurd via de Provincie, afhankelijk van het plan dat er ligt. De Provincie is vergunningverlener voor een aantal bedrijven en dat gebeurt via de Omgevingsdienst, maar het gaat om een aantal categorieën bedrijven. De grotere lozers horen de lozingsvergunning van de Provincie te krijgen. Hiervoor bestaan criteria. Ook wordt gevraagd naar de inzet van dwingende instrumenten als mogelijke KRW-maatregel. Het instrument is iets om de KRW-maatregel mogelijk te maken. Dat is bijvoorbeeld een beekherstelproject en het instrument is dan het wel of niet onteigenen van grond. Dat moet altijd aan het	

nr.	onderwerp / beknopte weergave besprokene / overwegingen	Advies/besluit
	algemeen bestuur worden voorgelegd. Dat kan het dagelijks bestuur niet alleen beslissen. Als het gaat over de waterschapverordening dan komt dat bij het algemeen bestuur langs. De keuzes worden door het dagelijks bestuur aan het algemeen bestuur voorgesteld. Bij de uitwerking wordt naar de mogelijkheden gekeken. Dat gebeurt niet autonoom, maar dat wordt gedaan in samenspraak en het moet ook worden afgestemd. Het is niet mogelijk dingen te regelen die de bevoegdheid van de Provincie zijn. Andersom is dat ook niet mogelijk. Als dergelijke zaken staan te gebeuren, dan komen deze bij het algemeen bestuur langs. Verder is een vraag gesteld over stoffen die niet toetsbaar zijn, omdat de detectiegrens hoger is dan de norm. Als niet kan worden aangetoond dat wordt voldaan, dan wordt er niet voldaan. Dat zou gezegd kunnen worden, maar iemand mag niet worden afgebroken op het feit dat iets niet zichtbaar is. Als het niet kan worden gemeten, dan wil dat niet zeggen dat de andere iets fout doet. Als tien de detectiegrens is en het is negen, maar het kan niet worden gemeten, dan is het net niet te veel. Ook is een aantal vragen gesteld over de financiën. In bijlage 8 of 9 staan twee tabellen, namelijk geld dat incidenteel wordt gebruikt en geld dat structureel wordt gebruikt. Structureel is terug te zien in de meerjarenbegroting en staat in meerdere kolommen hetzelfde bedrag en soms een deel. Incidenteel staat in 2025. Het incidentele geld wordt gezocht binnen de bestaande budgetten. Als dat niet lukt, dan wordt dat alsnog in de najaarsnota voorgelegd. De 28 miljoen waar het gaat over de waterketen, is het herprioriteren van de maatregelen voor de zuivering Hoensbroek, die in het ene jaar er afgaan en hiervoor komen kleine maatregelen terug. Echter in een ander jaar komen de maatregelen er weer bij. Dat is het verschuiven in de tijd van investeringsbedragen. Fractie <u>Waterbelang Limburg</u>, de heer <u>Bongers</u>, vindt het niet helemaal duidelijk, want in 2026 staat min 20 miljoen euro en in 2028 staat 28 miljoen. Komt dat door de verschuiving? Portefeuillehouder de heer <u>Jansen</u>, antwoordt 2026 min 20 miljoen euro is Hoensbroek eraf en een aantal andere, kleine maatregelen erbij. Dat is verder inhoudelijk niet echt interessant. De miljoenen voor Hoensbroek komen in een later jaar terug. Dan is het waarschijnlijk meer geworden en dat heeft	

nr.	onderwerp / beknopte weergave besprokene / overwegingen	Advies/besluit
	ermee te maken dat het later in de tijd is en dat dan preciezer bekend is wat moet worden gedaan. Mevrouw Verheij heeft schriftelijke vragen gesteld die iets meer werk waren om te beantwoorden. Deze worden daarom schriftelijk beantwoord. Een aantal vragen ging over overstorten. Mevrouw Kremers merkte op dat de risicoparagraaf ontbreekt. Wat wordt daarmee bedoeld? Fractie <u>WaterNATUURLijk</u>, mevrouw <u>Kremers</u>, legt uit dat in de risicoparagraaf ontbreekt het belang van hetgeen waarover het waterschap zich moet verantwoorden richting Brussel. Portefeuillehouder de heer <u>Jansen</u>, vertelt dat het opgave 1 betreft. Er wordt een dossier gemaakt om naderhand uit te kunnen leggen wat wel of niet gereed is en waardoor dat is gekomen. Een simpel voorbeeld is als geen grond kan worden verworven, dan kan een beek die recht is niet krom worden gemaakt, want daarvoor wordt ruimte benodigd. Dat is een fysieke belemmering waarvan de Europese commissie vindt dat het misschien een goede reden is waarom het werk nog niet is uitgevoerd. De meeste zaken worden in de tijd opgeschoven, maar daarop wordt in de volgende commissie teruggekomen. Fractie <u>AWP voor water, klimaat en natuur</u>, mevrouw <u>Hilders</u>, vraagt of wel eens wordt gedacht aan onteigenen. Portefeuillehouder de heer <u>Jansen</u>, heeft het over onteigenen gehad als antwoord op de vraag van de heer Bongers. In het waterbeheerprogramma staat dat het waterschap zou kunnen onteigenen voor de Kaderrichtlijn Water. Het algemeen bestuur beslist of dit wel of niet wordt gedaan. Een ander probleem is of het daarmee in tijd sneller zal gaan, want dat duurt ook lang. Minnelijke verwerving is de eerste optie, maar als dat niet mogelijk is, moet uiteindelijk worden besloten of tot onteigening wordt overgegaan. Tot nu toe is ervoor gekozen om met andere projecten verder te gaan en het project te laten rusten om na te gaan of het op een later moment misschien gunstiger is om tot minnelijke verwerving over te gaan. Wat betreft de strengere normering van stoffen, gaat het waterschap niet over de normen. Verder wordt geopperd de verschillende overheden te noemen in het stuk. Deze komen echter allemaal terug met de vermelding van de	

nr.	onderwerp / beknopte weergave besprokene / overwegingen	Advies/besluit
	verantwoordelijkheden. In de gesprekken met de wethouders wordt geprobeerd om aan te geven waarom zij een bepaalde verantwoordelijkheid hebben. Zij geven aan dat het duidelijk is. Het wordt gezamenlijk opgepakt, want dat is meestal de aanbieding. Het waterschap wil helpen als de gemeente er niet uit kan komen. Voor veel gemeenten en zeker de kleinere gemeenten, is het oneigenlijk werk. Zij hebben lang niet altijd de kennis in huis. De vraag over de overstorten van de provincie Limburg en wat te doen met de gemeenten, zit in hetzelfde gesprek. De vragen van mevrouw Heszen-Slots zijn gedeelte beantwoord en de nog openstaande vragen kunnen eventueel schriftelijk worden beantwoord. Fractie <u>BBB+</u>, mevrouw <u>Heszen-Slots</u>, merkt op dat de heer Jansen het in de beantwoording ook heeft over de glastuinbouw, maar er loopt ook een project bij Siberië. In de regio Noord-Limburg, Oost-Brabant bevindt zich 25% van het landelijke glastuinbouwareaal. Aangezien er veel kennis en inzichten zijn vanwege het lopend project Siberië, waarbij ook de handhavers van het waterschap zijn betrokken, is het misschien goed om samen te gaan of te pleiten voor een landelijk specialisatieteam. Imidacloprid wordt alleen nog gebruikt als biocide in vlooienbanden voor huisdieren. Het komt in de haren van de dieren en zodoende is het te meten in het water. Portefeuillehouder de heer <u>Jansen</u>, vertelt dat het op sommige plekken wordt gemeten waar geen rioolafvoeren zijn en dan is het de vraag hoe het daarin komt of er moeten daar veel honden zwemmen. Er is een koplopersgroep binnen de waterschappen met de portefeuillehouders glastuinbouw. Daar wordt geprobeerd de samenwerking te organiseren. Ook op ambtelijk niveau is er al heel lang intensief contact tussen een aantal waterschappen waar met name de glastuinbouw aanwezig is. Daarbij kan worden gedacht aan Delfland, Brabantse Delta, Limburg en Overijssel. Hetgeen mevrouw Hilders naar voren brengt, is minder ter zake doende met betrekking tot het KRW-dossier. Er wordt afgegaan op de inhoud van vergunningen en de wijze van beoordelen, maar dat is niet aan de orde. Aan de orde is dat het waterschap een opgave heeft en dat wordt geprobeerd om maximaal de KRW-opgave te realiseren in 2027. Daarvoor is een nota geschreven	

nr.	onderwerp / beknopte weergave besprokene / overwegingen	Advies/besluit
	en daarin zit een aantal richtingen, maar het is de wens te intensiveren met geld, capaciteit en soms met regels, maar daarbij gaat het niet over de best beschikbare technieken. Het voelt als, er wordt geen gelijk gekregen en dan wordt maar weer hetzelfde geroepen bij de volgende discussie. Inhoudelijk wordt niet ingegaan op de vragen. Fractie <u>AWP voor water, klimaat en natuur</u>, mevrouw <u>Hilders</u>, vindt het onbegrijpelijk dat de heer Jansen zegt dat BBT niets te maken heeft met het halen van de KRW-doelen. De <u>voorzitter</u>, vermeldt dat de heer Jansen zijn vragen heeft beantwoord. Er staat nog een vraag open van de heer Haagen over de KRW-toets. Een onderdeel van de nieuwe vergunning is dat het hele MGA-traject moet plaatsvinden. Fractie <u>Waterbelang Limburg</u>, de heer <u>Bongers</u>, vermeldt dat twee vragen niet zijn beantwoord, namelijk een schriftelijke vraag over het vele werk dat is uitbesteed en de inhuur. Ook is geen reactie gekregen over de vraag over maatregel 9. In de kadernota is een keuze gemaakt voor de lage variant en dat klopt niet met hetgeen is vermeld. Portefeuillehouder de heer <u>Jansen</u>, komt terug op de schriftelijke vraag. In veel kolommen staat uitbesteed. Het is voor een deel een kennis- en capaciteitsprobleem. Het is de wens dat op te lossen en daarom wordt op een aantal plekken geld benodigd om mensen aan het werk te zetten. Dat kan letterlijk aan het werk zijn, maar dat kan ook met nota's of uitzoekwerk zijn. Er is ervoor gekozen om voor de tijdelijke oplossingen niet de formatie te vergroten en deze keuze is structureel. Wat betreft de opmerking die op bladzijde 15 in de laatste zin staat, worden de keuzes voorgelegd via het proces van de kadernota. Het algemeen bestuur heeft een keuze gemaakt en zo wordt deze verwerkt in de begroting, maar toen was het voorliggende stuk al geschreven. Fractie <u>Waterbelang Limburg</u>, de heer <u>Bongers</u>, oppert de tekst aan te passen richting de AB-vergadering, zodat het actueel is. De <u>voorzitter</u>, legt uit dat het stuk ter informatie is voor de commissie. Het wordt ter kennisgeving aangenomen. De vraag	

nr.	onderwerp / beknopte weergave besprokene / overwegingen	Advies/besluit
2.2	van mevrouw Hilders wordt beantwoord. De KRW-impuls gaat landen in de begroting. Tijdens de begrotingsbehandeling kan een voorstel worden gedaan om het als bespreekstuk te agenderen. Fractie <u>AWP voor water, klimaat en natuur</u>, mevrouw <u>Hilders</u>, vindt het niet juist dat geen antwoord wordt gekregen op de vragen over de best beschikbare technieken, want deze zijn bijzonder belangrijk voor het voldoen aan de Kaderrichtlijn Water-doelen. Het is wenselijk dat hierop wordt ingegaan. Ook is gevraagd om het als bespreekstuk te behandelen. Dat verzoek wordt gehandhaafd. Portefeuillehouder de heer <u>Jansen</u>, vindt voldoende te hebben gezegd. Fractie <u>AWP voor water, klimaat en natuur</u>, mevrouw <u>Hilders</u>, merkt op dat de heer Jansen helemaal niks heeft gezegd over de gestelde vragen. De <u>voorzitter</u>, heeft gehoord wat mevrouw Hilders en de heer Jansen hebben gezegd. Het verzoek met betrekking tot agendering blijft gehandhaafd. Hierop is geantwoord dat het onderwerp in de begroting zal landen en daar kan alsnog het thema worden geagendeerd. Fractie <u>AWP voor water, klimaat en natuur</u>, mevrouw <u>Hilders</u>, zegt dat elk stuk ter bespreking mag worden voorgedragen en zal dat ook doen. De <u>voorzitter</u>, vermeldt dat mevrouw Hilders dat recht heeft. Er wordt vastgesteld dat het stuk ter kennisgeving wordt aangenomen. De heer Smits wordt bedankt voor de presentatie. Hij verlaat de vergadering. 2e kwartaalrapportage SNB Voorstel: de kwartaalrapportage januari t/m juni 2025 SNB voor kennisgeving aannemen.	

nr.	onderwerp / beknopte weergave besprokene / overwegingen	Advies/besluit
	Fractie <u>Waterbelang Limburg</u>, de heer <u>Bax</u>, heeft twee vragen die ook technisch kunnen worden beantwoord. Er is een defect op de hogedrukstoomturbine. Wat is bij de gevolgschade het nettoresultaat tussen de extra stoomkosten en de uitkering van de verzekering? Op pagina 5 staat dat de kwaliteit van het zuiveringsslib lager is dan verwacht in het eerste half jaar. Met name het percentage droge stof is lager dan verwacht. Is daarvoor een verklaring te geven? Wat is hieraan te doen? Portefeuillehouder de heer <u>Jansen</u>, legt uit dat de problematiek van de stoomturbine complex is. De verwachting is in de volgende kwartaalrapportage meer inzicht te hebben. Dat heeft ermee te maken dat een eerdere reparatie door dezelfde leverancier niet goed is uitgevoerd of er is kennelijk iets over het hoofd gezien. Het is een verzekeringskwestie samen met de partij die de werkzaamheden heeft uitgevoerd. Hierover kan weinig nieuws worden gemeld. Wat betreft de kwaliteit van het slib is het probleem simpel, er zit namelijk te veel water in. Dat ligt aan de aanleverende partijen. Er zijn zeven waterschappen die het slib aanleveren. Zij moeten nagaan wat eraan de hand is waardoor er meer water wordt afgevoerd. Dat is besproken in de aandeelhoudersvergadering. Het is ook nadelig voor de aanleverende partijen, want dat zijn meer tonnen en dat kost meer geld. Het is aan twee kanten van belang om het probleem op te lossen. Er is ook goed nieuws over SNB te melden. SNB heeft namelijk bericht gekregen dat meer dan 30 miljoen euro subsidie wordt gekregen op de fosfaatinstallatie. Het geld komt van het Rijk voor de pilot voor de terugwinning van fosfor. Het voorstel voor de fosfor zal begin 2026 worden geagendeerd. Fractie <u>Waterbelang Limburg</u>, de heer <u>Bax</u>, wil weten of Waterschap Limburg ook te veel water in het slib heeft. Portefeuillehouder de heer <u>Jansen</u>, vertelt dat de eigen medewerkers het niet herkenden bij de afvoer van het slib. Dat heeft soms te maken met de temperatuur op dat moment. Het kan met weersomstandigheden te maken hebben waardoor het water wat sterker is gebonden en er slecht is uit te krijgen. Er moet niet worden vergeten dat sowieso nog steeds met veel water wordt rondgereden. Er wordt gepraat over maar 20% droge stof van het slib dat wordt aangevoerd. Dit betekent dat 80% water is.	

nr.	onderwerp / beknopte weergave besprokene / overwegingen	Advies/besluit
3 4 4.1	De <u>voorzitter</u>, stelt de vergadering voor dat de 2^e kwartaalrapportage van Slibverwerking Noord-Brabant ter kennisname wordt opgenomen in de lijst van ingekomen stukken voor de algemene vergadering van 1 oktober 2025. OM ADVIES Er zijn geen agendapunten ter behandeling. OVERIG Er zijn geen agendapunten ter behandeling. Rondvraag en sluiting Fractie <u>AWP voor water, klimaat en natuur</u>, mevrouw <u>Hilders</u>, vertelt dat alle leden van het algemeen bestuur een brief hebben gekregen van een boomkweker, de heer Den Mulder, die bezwaar heeft gemaakt tegen een Woo-besluit. Hij heeft veel schade ondervonden, welke volgens hem het gevolg zijn van directe handelingen van het waterschap. De stukken die ertussenuit zijn gehaald, zijn gelezen en het is een goed idee om een keer met de heer Den Mulder een overleg te voeren om te kijken over hier gezamenlijk uit kan worden gekomen. Er is overlegd met de heer Haagen en misschien wil hij nog wat toevoegen. Fractie <u>Partij voor de Dieren</u>, de heer <u>Haagen</u>, vindt het opvallend dat in de e-mail van de heer Den Mulder staat, dat de bijlagen zijn verwijderd omdat deze niet voldoen aan de interne richtlijnen voor veiligheid. Het blijkt dat een memo is verwijderd van 24 augustus 2024, geschreven door Johan Bode, gericht aan mevrouw Van Wersch, Astrid Boogers en Jacques Timmermans. Het betreft een intern stuk van Waterschap Limburg wat toen waarschijnlijk is verzonden, want anders had mevrouw Van Wersch het niet ontvangen. Als het echter indirect via de heer Den Mulder naar de leden van het algemeen bestuur wordt gestuurd, wordt het weggevangen door “interne richtlijnen voor veiligheid”. Dat is zeer dubieus. Uiteindelijk is de heer Den Mulder verzocht het naar de privé e-mail te sturen en was het	

nr.	onderwerp / beknopte weergave besprokene / overwegingen	Advies/besluit
	mogelijk het memo te lezen. Bij het lezen van de memo rijzen de haren te berge wat er is gedaan, want het gaat om werkzaamheden die zijn uitgevoerd in opdracht van Waterschap Limburg in het kader van het projectplan Herstel natte natuurparel Broekhuizerbroek. Onder andere gaat het om dat geen gebiedsvreemd water naar het Schuitwater zou moeten lopen. Daarom wordt het water dat stroomt in de Langevensche Loop omgeleid via de Baobel en dat was vroeger een vloedstroom. Dat wil zeggen als het water te hoog kwam dan ging het water daarheen, want de bodem van de Baobel lag 70 cm hoger dan van de Langevensche Loop. Echter in het herstelplan is besloten om al het water door de Baobel te laten lopen. Er moest van alles worden gedaan aan de Baobel, zoals verdieping, verbreding, er is een damwand geplaatst en er zijn verschillende kunstwerken geplaatst, zoals betonnen duikers, waarvoor de watergang moest worden afgedamd. Daardoor wordt opstuwung gekregen in het bovenstroomgebied van de Langevensche Loop, met als gevolg dat het perceel van de heer Den Mulder, die boomkweker is, twaalf keer is ondergelopen. De inundaties werden later door metingen bevestigd. Er zijn namelijk twaalf pieken in de waterstand bij de Blaktweg in de Langevensche Loop gemeten, waarbij de waterstand hoger was dan de gemiddelde hoogte van het perceel van de heer Den Mulder. De twaalf pieken en overstromingen vonden plaats ten tijde van de werkzaamheden die in opdracht van Waterschap Limburg werden uitgevoerd. Het was dus niet vreemd dat de heer Den Mulder aanklopte bij Waterschap Limburg dat ten gevolge van de werkzaamheden de stroom in de Langevensche Loop werd geobstrueerd en daardoor is schade ondervonden door inundaties. Daarna is echter niet ingegaan op het verzoek tot nadeelcompensatie of schadeloosstelling, maar werd de heer Den Mulder medegedeeld, dat hij naar de rechter moet gaan en moet bewijzen dat dit kwam door het waterschap. Terwijl het evident is. Uit de memo van de heer Bode blijkt dat ook. Het verzoek aan de portefeuillehouder van het projectplan, mevrouw Van Wersch is om hier nog eens goed naar te kijken en ook om de memo van de heer Bode nogmaals te lezen. Ook is het mogelijk ter plekke te gaan kijken, want dan is het glashelder wat er is gebeurd. Hopelijk wordt daarnaar gekeken. De <u>voorzitter</u>, kent de casus. Het verzoek tot schadevergoeding is in behandeling bij de afdeling juridische zaken. Het juridische	

nr.	onderwerp / beknopte weergave besprokene / overwegingen	Advies/besluit
	spoor dat daarvoor doorlopen dient te worden, loopt nog. De bevindingen van de schadebehandeling worden afgewacht. Formeel gezien dient het te worden ingediend bij de commissie WBO, maar gezien het feit hiervan portefeuillehouder te zijn, wordt het antwoord gegeven. Er is een schadeclaim in behandeling en de uitkomst wordt afgewacht. Fractie <u>Partij voor de Dieren</u>, de heer <u>Haagen</u>, vraagt als de schadeclaim wordt afgehandeld door Waterschap Limburg hoeft dan geen juridische procedure te worden gevolgd bij de rechter. De <u>voorzitter</u>, antwoordt te zijn overvraagd. Het is bekend dat een juridische procedure is gevolgd en de uitkomst voor de heer Den Mulder is ook bekend. Daar gaat het niet over. Deze is nog in behandeling. De aanvullende vraag kan worden nagevraagd en hierop kan worden teruggekomen.	
	Niets meer aan de orde zijnde, sluit de <u>voorzitter</u> onder dankzegging voor de geleverde inbreng om 20.19 uur de vergadering. Er wordt verzocht de volgende keer de technische vragen tijdig in te dienen, zodat deze kunnen worden afgehandeld en er nog vragen naar aanleiding van de antwoorden kunnen worden gesteld.	

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de commissie Watersysteem, Zuiveren en Waterketen van

De secretaris,

De voorzitter,

S. Kern

J.S.E. Van Wersch